

WOJEWODA MAZOWIECKI

WPS-VI.431.2.44.2019.JS

Warszawa, 29 stycznia 2020 r.

**Pani
Monika Dejneka
Kierownik
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Liwie z/s w Węgrowie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o *województwie i administracji rządowej w województwie* (Dz. U. z 2019 r., poz. 1464) w związku z art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o *kontroli w administracji rządowej* (Dz. U. Nr 185, poz. 1092 i Dz. U. z 2019 r. poz. 730), kontrolerzy: xxx xxx – starszy inspektor wojewódzki oraz xxx xxx – starszy inspektor wojewódzki, przeprowadzili w dniach 25–27 września 2019 roku kontrolę problemową w trybie zwykłym w kierowanym przez Panią Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Liwie z/s w Węgrowie.

Przedmiot kontroli obejmował sposób organizacji oraz realizacji przez gminę zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o *świadczeniach rodzinnych* (Dz. U. z 2018 r., poz. 2220, z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, w przedmiocie ustalania uprawnień do świadczenia rodzicielskiego.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2018 r. do dnia rozpoczęcia kontroli, tj. do 25 września 2019 r.

Niniejszym przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

Za okres objęty kontrolą Wojewoda Mazowiecki **pozytywnie** ocenił działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Liwie podjęte w zakresie sposobu organizacji zadania oraz **pozytywnie, pomimo stwierdzonych uchybień**, ocenił działania podjęte w przedmiocie ustalania uprawnień do świadczenia rodzicielskiego.

1. Organizacja realizacji zadania.

Kierownikiem jednostki kontrolowanej jest Pani Monika Dejnka pełniąca funkcję kierownika Ośrodka od 01.01.2009 roku na podstawie umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy.

Realizacja zadań z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Liwie z/s w Węgrowie określona została w regulaminie organizacyjnym wprowadzonym zarządzeniem Nr 4/2016 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Liwie z/s w Węgrowie z dnia 16 sierpnia 2016 roku (zmiany do regulaminu wprowadzono zarządzeniami Kierownika Nr 1/2019 z dnia 1 lipca 2019 r.). W strukturze organizacyjnej w § 3 pkt 3 regulaminu wyodrębniono dwa stanowiska pracy do świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, do realizacji świadczeń rodzinnych, natomiast zadania na tych stanowiskach określone zostały w § 6 tego regulaminu. Wyodrębnienie tych stanowisk zgodne jest z zapisami art. 20 ust. 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Obsługę finansowo-księgową Ośrodka prowadzi księgowa kontrolowanej jednostki Pani Magda Kamińska na podstawie Uchwały Rady Gminy w Liwie w sprawie organizacji wspólnej obsługi finansowo-księgowej dla GOPS w Liwie z/s w Węgrowie. Pani Kamińska wykonuje zadania z powierzoną jej odpowiedzialnością za realizację budżetu jednostki.

W okresie objętym kontrolą realizacją zadań z ustawy zajmowały się nw. osoby:

1. Pani jako kierownik, posiadająca upoważnienie Nr OK.0115-2/2009 z dnia 02.01.2009 r. wydane przez Wójta Gminy Liw do prowadzenia postępowania w sprawach ustalenia, przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych oraz do wydawania w tych sprawach decyzji,
2. xxx xxx – specjalista pracy socjalnej, posiadająca upoważnione Nr OK.077.6.2015 z dnia 30.01.2015 r. wydane przez Wójta Gminy Liw do prowadzenia postępowania w sprawach ustalenia, przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych i wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych; upoważnienie obowiązuje w czasie usprawiedliwionej nieobecności kierownika,
3. xxx xxx – inspektor ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego posiadająca upoważnienie Nr OK.0115-4/10 z dnia 01.06.2010 r. wydane przez Wójta Gminy Liw do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych,
4. Katarzyna Dąbrowska – inspektor ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego posiadająca upoważnienie Nr OK.0115-3/10 z dnia 01.06.2010 r. wydane przez Wójta Gminy Liw do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych,
5. xxx xxx – referent ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, zatrudniona na zastępstwo w okresie od 01.10.2018 r. do 07.06.2019 r. posiadająca upoważnienie Nr WOC.0052.9.2018 z dnia 01.10.2018 r. wydane przez Wójta Gminy Liw do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych,
6. xxx xxx – pracownik ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, zatrudniona na umowę zlecenie od 01.06.2018 r. do 30.09.2018 r., posiadająca upoważnienie Nr WOC.0050.7.2018 z dnia 01.06.2018 r. wydane przez Wójta Gminy Liw do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych.

Pracownicy zatrudnieni na powyższych stanowiskach posiadają lub posiadali aktualny zakres czynności, w którym określono realizację kontrolowanych zadań. Powyższe upoważnienia zgodne są z przepisami art. 20 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

2. Prawdliwość ustalania uprawnień do świadczenia rodzicielskiego i jego wypłacania.

W okresie od 1 stycznia 2018 r. do 25 września 2019 r. do jednostki kontrolowanej wpłynęły 33 wnioski o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego. Nie było wniosków, które w związku z art. 23 a ust. 1 ustawy należało przekazać do wojewody wraz z dokumentami w sytuacji gdy osoba uprawniona do świadczeń rodzinnych lub członek tej rodziny przebywa poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w państwie, w którym mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Jednocześnie w kontrolowanym okresie nie było wniosków, w których zgodnie z art. 23 a ust. 2 ustawy należało wystąpić z zapytaniem, czy w tych sprawach mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Ustalono, że w okresie podlegającym kontroli Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Liwie z/s w Węgrowie wydał łącznie 40 decyzji w sprawach świadczenia rodzicielskiego, w tym 32 decyzji przyznających prawo do świadczenia, 4 decyzje uchylające, 1 decyzję odmowną oraz 3 decyzje żądające zwrotu. Kontroli poddano 20 spraw z okresu podlegającego kontroli, zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych, z tego: 19¹ decyzji przyznających prawo do świadczeń rodzicielskich, 1² decyzję odmowną oraz 1³ decyzję uchylającą prawo do świadczeń.

Postępowanie w sprawach o świadczenie rodzicielskie każdorazowo wszczynano na wniosek, który zawierał informacje określone w § 2 pkt 1–9 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 roku w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach

o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1466).

W badanych sprawach dotyczących ustalenia prawa do świadczenia rodzicielskiego wnioski były kompletne, zawierały w swojej treści wszystkie niezbędne dane, opatrzone były pieczęcią z datą wpływu i podpisem osoby przyjmującej wniosek oraz numerem z dziennika korespondencji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Liwie z/s w Węgrowie. Do wniosków dołączano weryfikacje, które jednostka kontrolowana uzyskała za pośrednictwem systemu

---

¹ Nr GOPS.5213.00015.2019 z dn. 19.08.2019 r., Nr GOPS.5213.00009.2019 z dn. 02.07.2019 r., Nr GOPS.5213.00012.2019 z dn. 22.07.2019 r., Nr GOPS.5213.00016.2019 z dn. 04.09.2019 r., Nr GOPS.5213.00002.2019 z dn. 18.01.2019 r., Nr GOPS.5213.00003.2019 z dn. 19.02.2019 r., Nr GOPS.5213.00002.2018 z dn. 20.02.2018 r., Nr GOPS.5213.00013.2018 z dn. 02.08.2018 r., Nr GOPS.5213.00014.2018 z dn. 06.08.2018 r., Nr GOPS.5213.00017.2019 z dn. 04.09.2019 r., Nr GOPS.5213.00014.2019 z dn. 23.07.2019 r., Nr GOPS.5213.00013.2019 z dn. 23.07.2019 r., Nr GOPS.5213.00016.2018 z dn. 04.09.2018 r., Nr GOPS.5213.00010.2019 z dn. 02.07.2019 r., Nr GOPS.5213.00004.2019 z dn. 01.04.2019 r., Nr GOPS.5213.00019.2018 z dn. 31.12.2018 r., Nr GOPS.5213.00018.2018 z dn. 20.09.2018 r., Nr GOPS.5213.00018.2019 z dn. 19.09.2019 r., Nr GOPS.5213.00017.2018 z dn. 06.09.2018 r.

² Nr GOPS.5213.00005.2019 z dn. 12.04.2019 r.

³ Nr GOPS.5213.00001.2019 z dn. 18.01.2019 r.

teleinformatycznego CSIZS Emp@tia, tj. korzystano z usługi PESEL, ZUS. Ponadto w sprawach znajdowały się oświadczenia wnioskodawców o niepobieraniu zasiłku macierzyńskiego w ZUS i KRUS. W sytuacjach wymagających ustalenia dołączane były inne dokumenty niezbędne do ustalenia prawa do świadczenia rodzicielskiego. Ośrodek ustalał czy osoby nie nabyły prawa do zasiłku dla bezrobotnych, pozyskiwanych z bazy PUP, za pośrednictwem systemu informatycznego (SEPI).

We wszystkich sprawach świadczenie rodzicielskie przyznano w związku z urodzeniem jednego dziecka przy jednym porodzie oraz świadczenie przyznano od dnia urodzenia dziecka do upływu 52 tygodni. Świadczenie rodzicielskie przyznawano niezależnie od dochodu rodziny, w wysokości 1 000 zł miesięcznie. W 18 badanych przypadkach matkom dzieci, które w okresie sprawowania opieki nad dzieckiem nie miały prawa do zasiłku macierzyńskiego. W jednym przypadku świadczenie przyznano opiekunowi faktycznemu dziecka. W jednym postępowaniu odmówiono przyznania świadczenia rodzicielskiego wnioskodawczyni, której dziecko skończyło 92 tygodni życia, ponieważ nie zaistniały przesłanki, o których mowa w art. 17c ust. 3 pkt 1 i 4 pkt 1 ustawy.

W sytuacji, gdy świadczenie przysługiwało za niepełny miesiąc (pierwszy lub ostatni) kwotę świadczenia ustalano zgodnie z przepisami art. 17c ust. 7 ustawy, tj. poprzez podzielenie kwoty 1 000 zł przez liczbę wszystkich dni kalendarzowych w danym miesiącu, a następnie pomnożenie przez liczbę dni, za które świadczenie przysługuje i zaokrąglenie jej do 10 groszy w górę. Badane wnioski rozpatrzono w sposób prawidłowy. Jednakże zapisy w decyzjach przyznających świadczenia za niepełne miesiące były niejasne.

Na podstawie analizy 21 skontrolowanych decyzji administracyjnych stwierdzono, że wydane decyzje zawierały następujące elementy, o których mowa w art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2018 r. poz. 2096 z późn. zm.). tj.: oznaczenie organu administracji publicznej (Wójtka Gminy Liw), datę wydania, oznaczenie strony, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie. Zawierały w pouczeniu informację o możliwości, terminie i sposobie wniesienia odwołania, o konieczności zgłaszania przez stronę wszelkich zmian mających wpływ na prawo do świadczeń oraz informację dla wnioskodawcy o nienależnie pobranych świadczeniach. Ponadto pouczenia zawierały informację o możliwości oraz skutkach zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania, co jest zgodne z art. 127a Kpa. Decyzje opatrzone były podpisem z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do ich wydania.

Jednakże rozstrzygnięcia decyzji przyznających świadczenia rodzicielskie, w przypadku osób otrzymujących świadczenia za niepełny miesiąc, były niejasne. Każda decyzja zawierała jedynie informację o kwocie 1000 zł przyznanej na okres, natomiast nie określały jednoznacznie wysokości kwoty świadczenia przyznanego za niepełny miesiąc. Pomimo nieprecyzyjnego zapisu w decyzjach świadczenia wypłacane były w prawidłowej wysokości.

W zakresie konstrukcji decyzji we wszystkich skontrolowanych decyzjach przyznających prawo do świadczenia pominięto elementy, o których mowa w art. 107 § 3 Kodeks postępowania administracyjnego. Wskazano, że po rozpatrzeniu wniosku o ustalenie uprawnień do świadczenia rodzicielskiego strona spełnia przesłanki określone w ustawie o świadczeniach rodzinnych do

przyznania świadczenia, bez powołania się na art. 107 § 4 Kpa. Jedynie decyzja uchylająca prawo do świadczenia rodzicielskiego oraz odmawiająca przyznania świadczenia posiadała uzasadnienie faktyczne i prawne.

Sprawdzone decyzje doręczono stronie zgodnie z wymogami określonymi w art. 39 Kpa lub w aktach sprawy znajdowały się dowody potwierdzające odbiór decyzji przez stronę ze wskazaniem daty doręczenia, stosownie do zapisu art. 46 § 1 Kpa.

Przyznane świadczenia rodzicielskie wypłacano po wydaniu decyzji administracyjnych, w okresach miesięcznych, o czym stanowi art. 26 ust. 1 ustawy. W decyzjach nie był określony termin i sposób wypłaty świadczeń. Widniał jedynie zapis, że wypłata świadczenia zgodna jest z żądaniem strony. Ośrodek uznał, że wpisanie we wniosku nr konta bankowego jest jednoznaczne z wypłatą świadczenia przelewem na konto. Natomiast w sytuacji braku wpisanego nr konta we wniosku wypłatę dokonywano w kasie.

Terminowość wypłaconych świadczeń sprawdzono na podstawie weryfikacji list wypłat. Ustalono, że świadczenia z 16 decyzji realizowane były w formie przelewu na wskazane konto bankowe, a 3 świadczenie odbierane było w kasie Urzędu Gminy w Liwie z/s w Węgrowie. Wypłata świadczeń realizowana była najpóźniej do ostatniego dnia miesiąca.

Za stwierdzone nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Pani jako Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Liwie oraz pracownicy merytoryczni realizujący kontrolowane zagadnienie.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Panią Kierownik do podjęcia następujących działań:

1. We wszystkich decyzjach administracyjnych każdorazowo uwzględniać uzasadnienie faktyczne i prawne w myśl art. 107 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 z późn. zm.). Natomiast w sytuacji odstępowania od uzasadnienia w decyzjach uwzględniających żądanie strony pod rozstrzygnięciem decyzji wskazywać art. 107 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego wraz z jego treścią.
2. W rozstrzygnięciach decyzjach przyznających świadczenia za niepełny miesiąc w sposób jasny i niebudzący wątpliwości wskazywać wysokość przysługującego świadczenia.
3. W decyzjach przyznających świadczenia wskazywać sposób i termin wypłaty świadczenia.

POUCZENIE

Informuję, że na podstawie art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Jednocześnie zobowiązuję Panią do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

**z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO
Anna Karpińska
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej**

Do wiadomości:

**Pan Bogusław Szymański
Wójt Gminy Liw**